

“บ้านท่าน้ำ”

ริมคลอง แสนสุขใจ

“ภาพเมืองแถวนี้มีบรรยากาศบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ เราจึงไม่ทำบ้านที่เด่นชัดแตกต่างจากบริบทรอบ ๆ วัสดุ สีสับ และลักษณะของบ้านจึงเป็นการหยิบยืม เอบรรยากาศโดยรอบมาใช้ อย่างปูนเปลือยก็เข้ากับได้ดี กับตึกที่เป็นปูนเก่า หรือสีของไม้ก็มีความรู้สึกคล้ายหลังคาสิมกะสีของโกดังไม้ทรงข้าม”

เจ้าตุ๋น ริมคลองบางกอกใหญ่ฝั่งธนบุรี เราได้มาเยือนบ้านหลังหนึ่งที่เราได้ถามถึงไป กับบริบทชีวิตริมคลองได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงไว้ซึ่งความโดดเด่นที่น่าสนใจ เพราะเป็นบ้านที่ออกแบบมาเพื่อรองรับการเติบโตของครอบครัว โดยไม่ล้มล้างพื้นที่ทำให้เกิดกิจกรรมร่วมกับระหว่างคนสมัย ด้วยความหลากหลายและความเข้าใจที่ผสมผสานได้อย่างลงตัว จึงออกมาเป็น “บ้านท่าน้ำ” หลังนี้ที่ทุกคน “จริง ๆ บ้านหลังเดิมก็อยู่ใกล้ ๆ กัน แต่ไม่ได้อยู่ริมน้ำ เราฝันอยากมีบ้านที่อยู่ติดคลองแบบนี้

มานานแล้ว อีกอย่างเมื่อแต่ละคนโตขึ้น อย่างน้องชายที่มีครอบครัวแล้ว ที่ทางในบ้านหลังเดิมก็เริ่มไม่เพียงพอต่อการใช้งาน พอได้จังหวะคุณแม่ขอซื้อที่ดินนี้ก็เลยเริ่มทำบ้านค่ะ” คุณเฟิร์น - นิษณา หน่อชูเวช เจ้าของบ้านเริ่มต้นเล่าให้เราฟัง “เราส่วนมากทำบ้านหลังนี้กับสถาปนิกอยู่ 3 ปี ส่วนใหญ่ที่ใช้เวลานานก็เพราะเราค่อย ๆ คิดกันไปทีละส่วนและหาของที่เหมาะสมมาใช้กับส่วนต่างๆ ของบ้าน” คุณเฟิร์นชี้ให้เราดูบ้านนี้ไม่จริงที่นำมาจัดวางไว้ริมกระเบื้อง ซึ่งเป็นวัสดุที่คุณเฟิร์นไปค้นหาด้วย

ตัวเอง และตรงกับสิ่งที่คุณถิ่น - ถัดขึ้น ครุศรีสถาปนิกผู้ออกแบบบ้านหลังนี้ได้วางแผนที่เอาไว้ “มีต้นตอว่าไม่จริงจะดูสวยๆใหม่ แต่ผมกับคุณเฟิร์นคิดว่ามันสัมผัสของไม้เป็นความงามที่โดดเด่นตามกาลเวลา ถ้าคุณใช้ไม้จริงแล้วพยายามศึกษาให้ใหม่อยู่เสมอ นั่นอาจเป็นเรื่องที่เสี่ยง แต่คิดว่ามันจะค่อย ๆ เข้าไปพร้อมกับตัวบ้าน มีไม้ที่ดูสวยงามไปตามกาลเวลา ร่องรอยพวกนี้เกิดจากการใช้งาน ความงามและความผูกพันเหล่านี้มันจะเกิดขึ้นไม่ได้” ด้วยแนวคิดเช่นนี้เอง ทำให้บ้านนี้มีรูปถ่ายอัน

(ซ้าย) จากทางเข้าเห็นการเชื่อม
กันของแต่ละพื้นที่ โดยส่วนพื้นที่
ว่าด้วยการทำเป็นลานระเบียงได้
อย่างเด่นชัด
(ขวา) ม้านั่งจากไม้ที่ดูเป็นพื้นเป็น
คนหาไม้มาทำเอง การใช้งานไม้จึง
จะมีร่องรอยและมีผิวที่ดูธรรมชาติตาม
กาลเวลาที่ผ่านไป อีกทั้งยังมีช่องไม้
ที่ขึ้นสิ่งที่ไม่ได้จากการตัดประเภทอื่น

(ขวาและล่าง) พื้นที่เชื่อมต่อกัน
ส่วนต่างๆ ของบ้านทำหน้าที่คล้ายลาน
หรือได้ดูของบ้านโดยรอบก่อน
แต่ดูกับออกแบบให้มีหลังคาไม้ใหญ่
คลุมทับอีกที จึงสามารถใช้งานพื้นที่
เหล่านี้ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าขึ้น

ที่ดูดีเล็กน้อยอย่างที่เราเคยเห็นหรือลุดออกมา
ให้เห็นชีวิตจนเลยที่เดียว

“เพราะบ้านหลังนี้มีทั้งห้องของคุณเพื่อน
ตัวคุณเพื่อน และ คุณพ่ (คุณวิฑูรย์ ห่อหุ้ม)
น้องชาย เพื่อนของคุณพ่และลูกสาวด้วย เรา
ไม่อยากทำบ้านที่ดูแล้วรู้สึกเกร็ง การได้อยู่ในบ้าน
ดูดีบ้าง เน้นน้อยลงหน่อย เป็นสิ่งที่ทำให้เรา
ไม่คิดถึงเวลามีอะไรจะเรียบร้อย มันจะละเอียด มัน
ก็จะดูดีใช้งานอย่างที่เราจะเป็นจริงๆ”

บ้านหลังนี้จึงเป็นการผสมผสานวัสดุที่ผ่าน
การปลูกแต่ยังยี่สิบ โดยวัสดุหลักเป็นคอนกรีต
เหล็ก และไม้

เมื่อเราถามถึงลานระเบียงที่เปิดโล่งอย่าง
เด่นชัดของบ้านหลังนี้ คุณก็เล่าให้ฟังว่า “ครึ่งแรก

ที่มาพูดคุยกับเพื่อนที่ทำงานจริง ตอนนั้นก็มี
ศาลาเริ่มน้ำอยู่แล้ว เราสู้กับประกับใจกับใจแล้วและ
บรรยากาศ จึงอยากออกแบบบ้านที่ทำให้อากาศใน
ครอบครัวได้ออกมาสูดบรรยากาศดีๆ เช่นนี้มากกว่า
จะนั่งดูอยู่ดูในท้องเพียงอย่างเดียว”

บ้านหลังนี้จึงมีลานระเบียงอยู่ตลอดตัวบ้าน
ทำหน้าที่เชื่อมต่อกันเป็นส่วนตัวและส่วนต่างๆ ของ
บ้านเข้าด้วยกัน และยังเป็นที่นั่งพักผ่อนประจักษ์สำหรับ
นั่งเล่น กินข้าว ปลูกต้นไม้ และอื่นๆ อีกมากมาย
“เราได้อิเดียมาจากบ้านไทยที่มีลานระเบียง
และได้ดูบ้าน แต่นำมาออกแบบให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น
พร้อมเติมหลังคาไม้ใหญ่ ทำให้แต่ละส่วนไม่จำเป็น
ต้องมีหลังคาของตัวเอง แต่ยังมีร่มเงาจากหลังคา
ส่วนนี้ และยังคงไม่ทิ้งอีกตัว”

ในขณะที่บ้านหลังนี้เปิดรับวิวและบรรยากาศ
ริมคลองอย่างเต็มที่ แต่ก็คำนึงถึงผลกระทบต่อบ้าน
โดยรอบอีกด้วย

“เราคิดว่าบ้านเก่าและใกล้กับเราๆ ก็สร
อยู่แล้ว ภาพเมืองแถวนี้มีบรรยากาศบางอย่างที่เป็น
เอกลักษณ์ จึงคุยกับเพื่อนว่าเราจะไม่ทำบ้านที่
จนแตกต่างไปจากบริบทรอบๆ วัสดุ สีสน และ
ลักษณะของบ้านจึงเป็นการหยิบยืมบรรยากาศโดย
รอบมาใช้ อย่างปูนเปลือยก็ใช้กันได้ดีกับตัวที่เป็น
ปูนเก่า หรือสีของไม้ก็มีความรู้สึกคล้ายหลังคาของ
ของใกล้ๆ มีตรงข้าม ถือเป็นเรื่องที่ดีที่จะเก็บลักษณะ
เฉพาะของพื้นที่ให้อยู่คงอยู่และส่งผลซึ่งกันและกัน
คุณเพื่อนกล่าวเสริมอีกว่า “เราจะไม่ทำผนัง
กับห้องและไม้ ส่วนพาดังก็เปิดไปอยู่ข้างหลังนี้จึงเป็น

บ้านของครอบครัวเขา แต่เรายังมีระเบียงที่เชื่อมต่อกัน
อยู่ มีลานที่ใหญ่พอจะมากินข้าวร่วมกัน แม้ว่า
แต่ละคนจะมีพื้นที่ของตัวเอง แต่ด้วยการเชื่อมโยง
พื้นที่เหล่านี้เข้าด้วยกัน เราจึงมีสิ่งที่เป็นกิจกรรม
ดีๆ ร่วมกันในบ้านหลังนี้”

บ้านทั้งสองฝั่งมีลักษณะเหมือนอาคารสองฝั่ง
ที่ติดต่อกันไว้ด้วยหลังคาและลานระเบียงเกิดเป็น
จังหวะกลับไป ทำให้อุณหภูมิที่ร้อนหรือใหญ่โต
จนเกินเหตุ พื้นที่เหล่านี้ยังเปิดโล่งเห็นๆ จาก
คลองสามารถไหลผ่านสู่ทุกพื้นที่ในบ้านได้สะดวก
อีกด้วย ด้วยจังหวะที่พอดีและบรรยากาศริมคลอง
ตลอดจนการเลือกใช้วัสดุที่เข้ากับบริบทของ
เมืองเก่าแก่อย่างนี้ จึงทำให้บ้านริมคลองหลังนี้
มีความสวยงามอย่างลงตัว

(หน้าซ้าย) คุณฟางกำลังชงกาแฟในตัว ด้วยความที่ครอบครัวนี้รักการทำอาหาร ครีจึงมีขนาดใหญ่และเพียบพร้อมด้วยอุปกรณ์ต่างๆ บริเวณด้านหน้าครัวจึงวางโต๊ะใหญ่สำหรับเป็นมุมรับประทานอาหารและรับแขก จึงสามารถเปิดเพื่อเชื่อมต่อกับครัวได้ยามมีกิจกรรมทำอาหารร่วมกัน

(บน) ห้องรับแขกให้ความรู้สึกแบบบ้านเจ้าคตอร์ เพราะคุณกันอยากให้งานหลังนี้สัมผัสบรรยากาศริมคลองได้อย่างเต็มที่ จากภาพจะเห็นบริเวณความเป็นเมืองเก่าของกรุงเทพฯ เช่น โถงโง่งสี่ที่อยู่ฝั่งตรงข้าม ซึ่งเป็นโครงสร้างไม้อายุเกือบ 50 ปีแล้ว

(ล่างซ้าย) มุมแคดัดสุดโปรดของคุณเฟิร์น แม้จะเป็นพื้นที่อยู่บนชั้นระเบียง แต่ก็ปลอดภัยจากฝน เพราะมีหลังคาคลุมอีกชั้นหนึ่ง
(ล่างขวา) บันไดข้างห้องของคุณฟางที่เป็นทางลงมายังห้องเก็บของด้านล่าง ก่อนเชื่อมต่อไปถึงสวนน้ำและศาลาพักผ่อน

“เรายังมีระเบียบที่เชื่อมต่อกันอยู่
มีฮานุกาห์ใหญ่พอจะมากินข้าว
ร่วมกัน แม้ว่าแต่ละคนจะมีพื้นที่
ของตัวเอง แต่ด้วยการเชื่อมโยง
พื้นที่เหล่านี้เข้าด้วยกัน
เรายังมีสิ่งที่เป็นกิจกรรมดี ๆ
ร่วมกันในบ้านหลังนี้”

(ภรรยา) ห้องนอนของเธอมีพื้นที่นอนที่กว้างขวางกว่า
ปกติของคอนโดมิเนียมธรรมดาๆ เธอชอบนอน
ข้างๆ ฉัน ฉันก็ชอบนอนข้างๆ เธอ
(ภรรยา) ฉันก็ชอบนอนข้างๆ เธอ
เธอชอบนอนข้างๆ ฉัน ฉันก็ชอบนอน
ข้างๆ เธอ เธอชอบนอนข้างๆ ฉัน
ฉันก็ชอบนอนข้างๆ เธอ

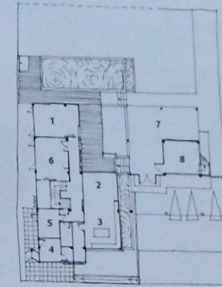
(สามี) บ้านที่เราซื้อที่เชื่อมต่อกันไปมีอีกสิ่งหนึ่ง
คือด้านขวาติดกับโรงแรมหรูๆ ของเขา
(ภรรยา) ห้องนอนและครัวใช้พื้นที่ร่วมกัน
คือความที่ค่อนข้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
แต่ความที่ค่อนข้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
ส่วนด้านซ้ายติดกับโรงแรมหรูๆ ของเขา

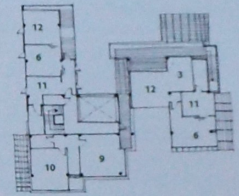

แปลน

1. ส่วนนั่งเล่น
2. ส่วนรับประทานอาหาร
3. คหิว
4. ห้องแม่บ้าน
5. ส่วนซักล้าง
6. ห้องนอน
7. ลานอเนกประสงค์
8. ห้องเก็บของ
9. ห้องเก็บหนังสือ
10. ห้องนอนแขก
11. ห้องเก็บเสื้อผ้า
12. ห้องทำงาน

ชั้น 1

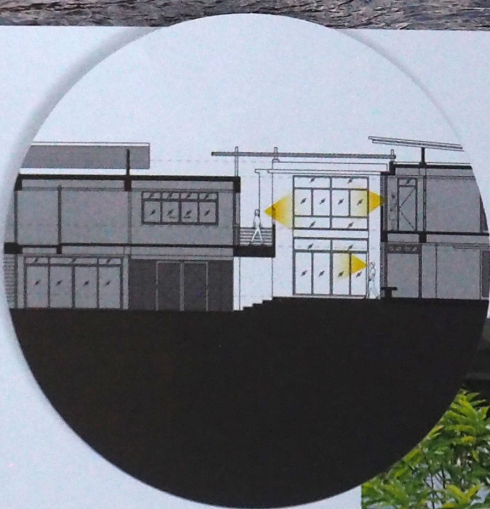
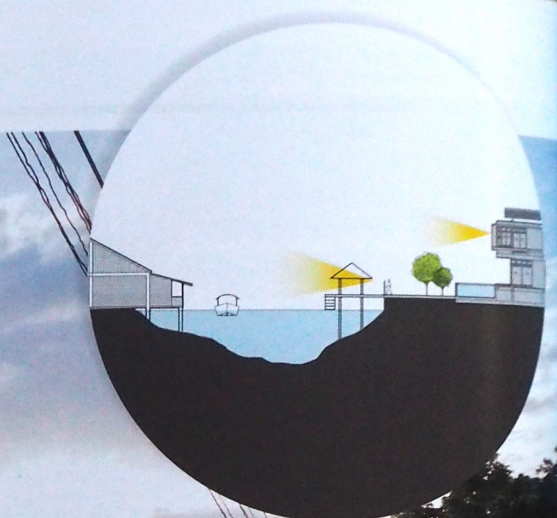

ชั้น 2

มองจากด้านหน้าไปอีตึกบ้านจะพบว่า มีการลดทอนสัดส่วนด้วยการเล่นที่ว่าง จึงได้เป็นพื้นที่เชื่อมต่อนี้ ทำให้บ้านและบริเวณโดยรอบดูเป็นมิตรกันมากยิ่งขึ้น

Design Details

วิถีชีวิตริมคลอง...แสนสุขใจ ครั้งแรกที่คุณกินได้มานั่งที่ศาลาทำน้ำก็รู้สึกประทับใจกับบริบทโดยรอบของบ้าน จึงนำไอเดียการเชื่อมโยงระหว่างชีวิตริมน้ำกับการใช้ชีวิตภายในบ้านมาออกแบบเป็นบ้านหลังนี้ โดยคุณกินได้เปิดรับพื้นที่ริมน้ำเข้าสู่ตัวบ้านผ่านการทำสนามหญ้าและรั้วที่สามารถเปิดออกได้จนสุด โดยที่คงสภาพศาลาทำน้ำเดิมไว้ เพียงแต่ปรับสภาพให้แข็งแรงและเข้ากับตัวบ้านมากขึ้น ทุกห้องของบ้านสามารถเปิดรับวิวและลมเย็นๆ ริมน้ำได้อย่างเต็มที่ ด้วยบรรยากาศดีๆ เช่นนี้จึงเป็นผลพลอยได้ทำให้ทุกคนในบ้านรู้สึกกระปรี้กระเปร่า โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่ซึ่งมักออกมาทำกิจกรรมนอกบ้านอย่างการปลูกต้นไม้หรือนั่งเล่นที่ศาลาทำน้ำในยามเย็น และนี่ก็คือเสน่ห์ของบ้านริมคลองที่บ้านหลังนี้มีอย่างเต็มเปี่ยม

ลดหลั่น...ให้เห็นกันและกันตลอดเวลา คุณกินได้ออกแบบให้บ้านหลังนี้มีระดับความสูงต่างกันเล็กน้อย เมื่อมองจากด้านหน้าหรือด้านหลัง จะเห็นว่าพื้นที่ชั้นสองของฝั่งบ้านคุณฟางจะต่ำกว่าฝั่งบ้านคุณเฟิร์น คล้ายๆ การมีขั้นล่อย ต่างกันที่มีความสูงเพียงครึ่งชั้น ซึ่งเป็นความตั้งใจของผู้ออกแบบที่อยากให้คนในบ้านยังรู้สึกใกล้ชิดและมองเห็นกันและกันได้ตลอดเวลา แม้บ้านจะมีพื้นที่มากกว่าเดิมก็ตาม

ลดหลั่น...ให้เห็นกันและกันตลอดเวลา คุณก็ออกแบบให้บ้าน
หลังนี้มีระดับความสูงต่างกันเล็กน้อย เมื่อมองจากด้านหน้าหรือด้านหลัง
จะเห็นว่าพื้นที่ชั้นสองของฝั่งบ้านคุณฟางจะต่ำกว่าฝั่งบ้านคุณเฟิร์น
คล้ายๆ การมีขั้นลง ต่างกันที่มีความสูงเพียงครึ่งชั้น ซึ่งเป็นความ
ตั้งใจของผู้ออกแบบที่อยากให้คนในบ้านยังรู้สึกใกล้ชิดและมองเห็น
กันและกันได้ตลอดเวลา แม้บ้านจะมีพื้นที่มากกว่าเดิมก็ตาม

